

سخنرانی مهم کابریلا فیکویر دو دیاس

رییس هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران در نشست سالانه فدراسیون جهانی بورس

میهمانان ارجمند، اعضای محترم میزگرد، من به‌واقع مفتخرم که این فرصت را دارم تا در نشست سالانه فدراسیون جهانی بورس^۱ (WFE) در جواهر مدیترانه، جزیره مالت (Malta)، این سخنرانی را ارائه دهم.

من در جایگاه ریاست هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران^۲ (IESBA) اینجا هستم، که افتخار می‌کنم از ژانویه سال جاری به این سمت منصوب شده‌ام.

اجازه دهید به اختصار شما را با هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران آشنا کنم و آنچه را که ممکن است واضح نباشد، نشان دهم: این که امروز اینجا در کنگره فدراسیون جهانی بورس از منظر یک استانداردگذار برای حسابداران حرفه‌ای در مورد پایداری برای نمایندگان بورسهای اوراق بهادار صحبت می‌کنم، معنا پیدا می‌کند.

تضاد منافعی که حساب‌رسان بارها با آن روبه‌رو می‌شوند، برای مثال هنگام ارائه خدمات غیراطمینان‌بخشی به صاحبکاران حسابرسی؛ تنها چند نمونه از پرسش‌های اخلاقی هستند که هنگام گزارشگری شرکتی با آن روبه‌رو شده‌اند.

اطلاعات شرکت، بازارهای سرمایه و بورسهای اوراق بهادار

قبل از منصوب شدن به‌عنوان رییس هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران، من به‌عنوان رییس کمیسیون اوراق بهادار پرتغال^۴ (PSC) و کمیسیون بورس اوراق بهادار برزیل^۵ (CMVM)، و همچنین به‌عنوان عضو هیئت سازمان بین‌المللی کمیسیونهای بورس اوراق بهادار^۶ (IOSCO) خدمت می‌کردم. بنابراین من از نیازهای بازار سرمایه و از پیوندهای نزدیک بین اطلاعات شرکتی باکیفیت که با رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای تهیه و ارائه و از سوی استانداردهای پایا پشتیبانی شده‌اند، و از بازارهای سرمایه دارای کارکرد مناسب، آگاهم.

بازار کارآمد، بازاری است که بتواند خریداران و فروشندگان ابزار مالی را گرد هم آورد.

بورسهای اوراق بهادار و بسترهای معاملاتی به‌نوبه خود نقطه تلاقی و فرصتهای معاملاتی را در اختیار شرکت‌هایی که به‌دنبال تامین سرمایه و سرمایه‌گذارانی که به‌دنبال شرکت‌هایی برای سرمایه‌گذاری پول خود هستند، قرار می‌دهد.

بنابراین، پیوند بین هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران و مأموریت و هدف بورسهای اوراق بهادار بسیار روشن است: هدف هر دو ارائه یک چارچوب و زیرساخت مناسب برای تصمیم‌های سرمایه‌گذاری مسئولانه و آگاهانه، مبتنی بر اطلاعات شرکتی محکم و اتکاپذیر، تهیه و اطمینان‌بخشی شده در برابر بهترین استانداردهای اخلاق حرفه‌ای در حمایت از عملکرد کارآمد کسب‌وکارها، بازارهای مالی، توسعه اقتصادی و رفاه اجتماعی است.

نقش اساسی اخلاق حرفه‌ای در اعتماد عمومی و جهانی پایدارتر

در طول دو دهه گذشته، ما شاهد تعداد زیادی از رسواییها

هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران و آیین اصول اخلاق حرفه‌ای هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران یک هیئت استانداردگذار جهانی مستقل است که در خط مقدم استانداردگذاری در زمینه اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران حرفه‌ای فعالیت می‌کند. آیین اخلاق حرفه‌ای هیئت، مجموعه‌ای پایا^۳، جامع و پویا از استانداردهای اخلاق حرفه‌ای، از جمله الزامهای استقلال حسابرس، با هدف همسویی یکنواخت ارزشها و رویکردها با توجه به تهیه و اطمینان از گزارشگری شرکتی ارائه می‌دهد.

آیین اخلاق حرفه‌ای هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران که در بیش از ۱۲۰ حوزه گزارشگری به‌کارگرفته شده و به حدود ۴۰ زبان ترجمه شده است، “راهنمای” اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران حرفه‌ای در سطح جهان است. اخلاق حرفه‌ای هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران با پشتوانه پنج اصل بنیادین-درستکاری، واقع‌بینی، شایستگی و مراقبت حرفه‌ای، رازداری و رفتار حرفه‌ای-نقش مهمی در رفتار حسابداران ایفا می‌کند و آن‌ها را در مورد نحوه برخورد اخلاقی با امور روزمره خود، خواه سختی تحلیل‌هایشان باشد، یا ذهن پرسشگری که به‌کار می‌گیرند، یا وظیفه‌شان برای به‌چالش کشیدن اطلاعات و توضیحات ارائه‌شده از سوی مدیریت، راهنمایی می‌کند.

مهمتر از همه، این آیین زمانی که حسابداران با تصمیم‌های اخلاقی حساس در تهیه یا اطمینان‌بخشی گزارشگری شرکت روبه‌رو می‌شوند، آن‌ها را راهنمایی می‌کند. تعادل بین وظیفه حرفه‌ای رازداری در مقابل وظیفه در قبال منافع عمومی برای گزارش اقدام‌های غیرقانونی مشکوک از سوی شرکت یا صاحبکار؛ ابهام‌های موجود در ارائه خدمات برنامه‌ریزی مالیاتی در مقابل بُعد منافع عمومی شرکتها و پرداخت سررسید مالیاتی توسط صاحبکار؛ رسیدگی به فشارها برای امضا یا تایید انطباق یک گزارش مالی یا غیرمالی که واقعیت بنیادی شرکت را منعکس نمی‌کند؛ یا مسایل مربوط به استقلال و

دلایل زیادی به‌عنوان عامل این رسواییها و فروپاشیها شناسایی شده است. متناوب‌ترین موقعیتها، به رویه‌ها و رفتار شرکتی نامناسب، گسترده و پایدار اشاره دارد. اما در نهایت، همه موارد آشکارکننده شکست اخلاق حرفه‌ای و فرهنگ شرکتی به‌عنوان یک علت اصلی هستند؛ از مدیریت ضعیف ریسک و کوتاه‌مدت‌گرایی تا کلاهبرداری محض.

بنابراین، بازگرداندن اعتماد و ایجاد انگیزه‌های صحیح برای کارکرد مناسب و عملکرد متناسب با هدف بازارهای سرمایه ضروری است، تا یک منبع جایگزین یا مکمل برای تامین مالی به شرکتها و خانواده‌ها ارائه شود. پیشبرد فرایند فوری تغییر فرهنگهای کسب‌وکار به سمت مدل‌های اخلاقی‌تر، مبتنی بر ارزشها و پایدار، جلوگیری از آثار منفی بر یکپارچگی نظام اقتصادی و تعادل اجتماعی، ضروری است.

حسابداران حرفه‌ای و فرهنگ شرکتی

حسابداری و گزارشگری شرکتی و همچنین حسابرسی و اطمینان‌بخشی که مشمول آن هستند، اساسی‌ترین ارکان اعتماد ذینفعان نسبت به شرکتها هستند. این چیزی است که به آن‌ها اجازه می‌دهد ببینند و درک کنند که یک شرکت چقدر از نظر مالی سالم است، چقدر پایدار است، و چقدر احتمال دارد که کیفیت یا مشتریان، بازده برای طلبکاران و سرمایه‌گذاران، سود برای سهامداران و ارزش برای اقتصاد و شهروندان ایجاد کند.

حسابداران حرفه‌ای نقش مهمی در تغییر فرهنگ شرکت، پرهیز از مسایل مربوط به شهرت و بازگرداندن اعتماد دارند. به‌همین ترتیب، استانداردها و گزارشگران اخلاق حرفه‌ای با ایجاد یک رویکرد استانداردگذاری متمرکز بر عمل، رفتار و فرهنگ حسابداران و شرکتی که در آن کار می‌کنند یا به آن‌ها خدمات ارائه می‌دهند، به قطع به این هدفها کمک می‌کنند. این نشان‌دهنده سهم بیشتر استانداردها و گزارشگران بین‌المللی در رشد اقتصادی، تعادل اجتماعی و ایجاد ارزش است.

درخواست از شرکتها برای در پیش‌گرفتن رفتارهای اخلاقی و مدل‌های کسب‌وکار پایدار به‌طور چشمگیری افزایش یافته و انکارناپذیر شده است. رشد سریع و فراگیر اهداف پایداری، که به‌وسیله هدفهای توسعه پایدار سازمان ملل متحد^۱

آیین اخلاق حرفه‌ای

هیئت استانداردهای بین‌المللی

اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

در بیش از ۱۲۰ حوزه گزارشگری

به‌کارگرفته شده و به حدود ۴۰ زبان

ترجمه شده است

و فروپاشیهای شرکتی بوده‌ایم. این رویدادها فراتر از تاثیر مستقیم و شدید خود بر دوام شرکتها، آثار شگرفی بر سرمایه‌گذاران، کارکنان، مشتریان، زنجیره تامین و اعتبار و در مقیاس گسترده‌تر، بر زیست‌بوم اقتصادی و اجتماعی داشته است. آن‌ها انگیزه سرمایه‌گذاران برای تامین مالی شرکتیهای سهامی عام و گرایش شرکتها برای رفتن به بازار را از بین برده‌اند و امید دستیابی به هدف کارکرد سالم شرکتها، بازارهای مالی و کل سامانه اقتصادی را از بین برده‌اند.

کاهش جهانی چشمگیر عرضه‌های اولیه سهام^۲ (IPOs) که بورسهای اوراق بهادار به‌طرز نگران‌کننده‌ای شاهد آن بوده‌اند و افزایش تعداد تصمیمهای خروج از بورس در ۱۵ سال گذشته، نشان‌دهنده کاهش اعتماد شرکتها و سرمایه‌گذاران نسبت به بازار است که پیامدهای شدیدی بر پویایی اقتصادی، خلق و توزیع ارزش، و ثبات مالی دارد.

با نگاهی به گذشته، به‌راحتی به این نتیجه می‌رسیم که اگر نه همه، بیشتر این رویدادها، رفتار غیراخلاقی از سوی افرادی که در داخل یا از طرف یک شرکت اقدام می‌کنند را شامل می‌شود، که حسابداری و گزارشگری نادرست یا نامناسب نقش مهمی در آن ایفا کرده است.

حسابداران در توسعه این استانداردها را به رسمیت شناخته است. به طور خاص، در ۲۲ ژوئن ۲۰۲۲، هیئت ثبات مالی^{۱۳} (FSB)، هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران را به‌عنوان استانداردگذار مناسب برای توسعه استانداردهای اخلاق حرفه‌ای لازم برای ایجاد زیرساختی برای گزارشگری پایداری و اطمینان بخشی تایید کرد. سازمان بین‌المللی کمیسیونهای بورس اوراق بهادار به‌تازگی بیانیه‌ای صادر کرد که در آن از برنامه‌های هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران برای توسعه استانداردهای جهانی اطمینان بخشی، اخلاق حرفه‌ای و استقلال استقبال کرد، که مخصوص حرفه خاصی نیستند و می‌توانند از اعتباردهی اطلاعات مربوط به پایداری، صرف‌نظر از این‌که چه کسی آن را اجرا می‌کند، پشتیبانی کنند.

طرح پروژه پایداری هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران

هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران به‌واقع به‌طور قاطع به این تحولها پاسخ می‌دهد. این سازمان متعهد شده است که استانداردهای اخلاق حرفه‌ای و استقلال به‌موقع و متناسب با هدف را برای گزارشگری و اطمینان بخشی پایداری در هماهنگی نزدیک با هیئت استانداردهای بین‌المللی پایداری^{۱۴} (ISSB) و هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران ایجاد کند.

یک موضوع راهبردی که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران به‌شدت در حال بررسی آن است، چگونگی پاسخ‌دهی به بهترین شکل به فراخوان استانداردهای حرفه‌گریز با توجه به اطمینان بخشی پایداری پاسخ دهد.

در واقع، در برخی از حوزه‌های گزارشگری اصلی، مانند اتحادیه اروپا (EU) در چارچوب دستورالعمل گزارشگری پایداری شرکتها، یا در ایالات متحده آمریکا (US)، بازار اعتباردهی پایداری اکنون به روی همه ارائه‌دهندگان اعتباردهی از قبل باز بوده یا اکنون باز است، و اجازه می‌دهد اعتباردهی پایداری به‌وسیله موسسه حسابرسی یا هر نهاد

(UN SDG) چارچوب‌بندی شده است، این روند را پیش می‌برد.

با این حال، به‌طور گسترده‌تر، بررسی روزافزونی از سوی ذینفعان در مورد رویکردهای مدیریت ناپایدار وجود دارد: مدیریت منفعت طلبانه، نتایج مغرضانه و با تمرکز کوتاه‌مدت، فساد، رشوه، و تقلب در کسب‌وکار و بخش امور مالی، به‌طور فزاینده‌ای در معرض انتقاد شدید قرار دارند. جامعه از هزینه‌های بالای تخلف^{۱۵} در بخش شرکت، برای شهروندان و برای کل سامانه اقتصادی، آگاه‌تر شد.

نقش هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران در گزارشگری و اطمینان بخشی پایداری

در پاسخ به این فراخوان، بازارهای مالی شاهد رشد فزاینده‌ای در افشای اطلاعات پایداری- از جمله مسایل محیطی، اجتماعی و راهبردی^{۱۶} بوده‌اند. از آنجایی که این اطلاعات به‌تدریج در تصمیم‌های تخصیص سرمایه سرمایه‌گذاران و همچنین سایر تصمیم‌های مشتریان، کارکنان، سازمانهای دولتی و سایر ذینفعان مورد استفاده قرار می‌گیرد، مهم است که به اندازه اطلاعات مالی اتکا پذیر باشد تا بتواند اعتماد عمومی توجیه‌پذیری نسبت به آنچه گزارش شده است، ایجاد کند. طرح بورسهای اوراق بهادار پایدار سازمان ملل متحد^{۱۷} (UN SEI)، با هدف ادغام اقدامهای مثبت همه مراجع انتظام بخشی مسئول، استانداردها، متخصصان و نقش‌افزینان در بازار در پیشبرد پروژه مالی پایدار، نمونه‌ای از میزان ضرورت کارکرد یکنواخت زیست‌بوم مالی به‌نفع شهروندان و سیاره زمین است. حسابداری یک عنصر حیاتی از این زیست‌بوم است که نقش مهمی در گزارشگری پایداری به‌عنوان بستر تصمیم‌گیریهایی آگاهانه سرمایه‌گذاری پایدار دارد. به‌همین دلیل بسیار مهم است که در تهیه، ارائه و اطمینان از اطلاعات مالی و کمک به مبارزه با سبزشویی^{۱۸}، از سوی چارچوبهای اخلاقی آیین هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران هدایت شود. در این راستا، جامعه انتظام بخشی بین‌المللی نقش کلیدی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای

استانداردهای پایا، سالم و درخور اجرا در سطح جهانی، برای پشتیبانی از گزارشگری و اعتباردهی پایداری موثق، و بنابراین، برای پروژه گسترده‌تر تامین سرمایه بخشهای کسب‌وکار و امور مالی برای گذار، وجود دارد.

در حالی که هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران همه ذینفعان کلیدی را به‌طور فعال در این فرایند درگیر خواهد کرد، از همه نقش‌افزینان دیگر در زیست‌بوم، از جمله اعضای فدراسیون جهانی بورس دعوت می‌کنم که به ایفای نقش خود ادامه داده و اهمیت حیاتی استانداردهای جهانی اخلاق حرفه‌ای برای گزارشگری و اعتباردهی پایداری و عملکرد یکپارچه بورسهای اوراق بهادار و بازارهای پایدار را به رسمیت بشناسند.

پانوشتها:

- 1- World Federation of Exchanges (WFE)
- 2- International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA)
- 3- Robust
- 4- Portuguese Securities Commission (PSC)
- 5- Comissão Do Mercado de Valores Mobiliários (CMVM)
- 6- International Organization of Securities Commissions (IOSCO)
- 7- Initial Public Offerings (IPOs)
- 8- United Nations Sustainable Development Goals (UN SDG)
- 9- Wrongdoing
- 10- Environmental, Social and Governance Matters
- 11- The UN Sustainable Exchanges Initiative (UN SEI)
- 12- Greenwashing
- 13- Financial Stability Board (FSB)
- 14- International Sustainability Standards Board (ISSB)

منبع:

• KEYNOTE ADDRESS OF IESBA CHAIRWOMAN GABRIELA FIGUEIREDO DIAS TO THE WORLD FEDERATION OF EXCHANGES' (WFE) ANNUAL MEETING, IFRS.ORG, SEPTEMBER 2022

حسابداری و گزارشگری شرکتی

و همچنین حسابرسی و

اطمینان بخشی که مشمول آن هستند

اساسی ترین ارکان اعتماد ذینفعان

نسبت به شرکتها هستند

دیگری ارائه شود. ایجاد شرایط یکسان در این زمینه یک موضوع حیاتی برای منافع عمومی است. بدون آن، این خطر آشکار وجود دارد که بازارها به سمت تهیه‌کنندگان کم هزینه اما با کیفیت پایینتر حرکت کنند، که ممکن است به سرمایه‌گذاران و سایر سهامداران آسیب رسانده و در نهایت اعتماد عمومی به اعتباردهی پایداری را تضعیف کند. این در راستای منافع عمومی است که همه تهیه‌کنندگان اعتباردهی، خواه از حرفه حسابداری و خواه از غیر حرفه حسابداری، ملزم به همان سطح بالای رفتار اخلاق حرفه‌ای و استقلال باشند. در حالی که این وظیفه مرجع انتظام بخشی است که تصمیم بگیرد چه کسی باید استانداردهای هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران را رعایت کرده و آن‌ها را اجرا کند، هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران آماده است استانداردهای اخلاق حرفه‌ای و استقلال باکیفیت را که برای هر تهیه‌کننده اعتباردهی قابل استفاده است، در دسترس قرار دهد.

جمع بندی

در پایان، یک فرصت بی‌بدیل برای ایجاد زیرساختی برای